

Merimieskirjon jumalanpalvelus jätti

hyvästit Haapasaaren kesälle

Retkestä Haapasaaren Merimieskirjon kesäjuhlilla Kotkassa 9.8.2009
tuli voimakas luontoelämys.

Tuloväylä suojaamaan Haapasaaren merenlaguuniin on hyvin kapea. Turun johtavalle merimiespastorille Saša Lehtiselle tarjoutui Merimieskirjon kesäjuhlilla ensimmäisen kerran mahdollisuus vierailulla Haapasaarella.

Mikä päivä! Meri oli peilityyni, horisontissa hämmötti Suursaaren kukkulat, ja siellä täällä kohtasimme purjeveneitä, kanootteja ja kalastajia. Koko lähemmäs neljän tunnin ja 25 merimailin matkasta Kotkan Sapokasta ms *Vikla II*:lla tuli ainutlaatuinen jumalanpalvelus luomakunnan kauneuden ylistykseksi.

Jumalanpalvelus pidettiin myös Haapasaaren 151-vuotiaassa puukirkossa. Kotkan seurakunnan kappalainen **Maarit Ahosaari-Joenperä** avusti Turun johtavaa merimiespastoria **Saša Lehtistä**, joka saarnasi. Kirkossa oli mukavasti väkeä, ja jumalanpalvelus päättyi pyhään ehtoolliseen.

Ensiksi kuitenkin vihittiin **Karl Immosen** rakentama uusi kirkkolaiva. Immonen rakensi taannoin kirkkolaivan moniin Etelä-Suomen rannikon kirkkoihin, kuten Korppoon kirkkoon ja Porvoon tuomiokirkkoon.

– Meidän laivamme täällä Haapasaarella on nimeltään *Vellamo*. Se on muunnelma keskiaikaisesta laivasta, jolla saattoi sekä purjehtia että soutaa. Haapasaaren kirkossa *Vellamo* seilaa tyyrpuurista (oikealta puolelta) kohti alttaria. Toivon sille hyviä seilauksia ja että se levittää onnea ympärilleen, sanoi Karl Immosen poika **Pauli**, joka yhdessä vaimonsa **Riikan** kanssa luovutti laivan kirkolle.

– *Vellamo* on nimi, joka liittyy juuri Haapasaareen. Aikoinaan isälläni oli sen niminen kaljaasi, jonka **Nestori Jaakkola** oli rakentanut kirkon osasta täällä Haapasaarella. Nyt *Vellamo* on tullut saarelle takaisin, Immonen sanoi.

Kai Järnstedt, Kotkan seurakunnan kiinteistöhoitaja, asettaa jumalanpalvelusjärjestyksen.

Haapasaaren kirkon kellotapulissa on kaksi kelloa: suurempi, joka on valettu Helsingissä 1869 ja pienempi, joka on peräisin haaksirikkoutuneesta purjealuksesta Jennystä vuodelta 1870. Haapasaaren pieni puukirkko ulkosaaristossa Kotkan edustalla täytti 150 vuotta viime vuonna.

Alttaritaulu seuraa koululaisia kaupunkiin kesän loputtua ja palaa takaisin ensi keväänä. Haapasaarella talven kosteus voisi vaurioittaa kaunista taulua.

Maarit Ahosaari-Joenperä on Kotkan seurakunnan kappalainen, jolla on myös harvinaisen kaunis lauluääni.

Pauli Immonen kertoi isänsä kirkkolaivoista, jotka kaunistavat monia kirkkojamme etelärannikolla.

Vuoden viimeinen jumalanpalvelus

Tekstinluvusta vastasi **Seija Jokitalo**, ja saarna käsitteli Luukaksen evankeliumia (12: 42–48). “Jolle on paljon annettu, siltä paljon vaaditaan, ja jolle on paljon uskottu, se pannaan paljosta vastaamaan.”

– Tätä tekstiä ei ole helppo tulkita, sanoi pastori Lehtinen. Se käsittelee uskollisuutta Jumalaa kohtaan kaikin tavoin.

Jumalanpalveluksesta 9.8. tuli samalla vuoden viimeinen, lukuun ottamatta kokoontumista joulun tienoilla. Joka kerta tuolloin ei pastori mantereen puolelta pääse mukaan. Jumalanpalvelus pidetään ainoastaan kolmena kesäkuukautena. Kun syksy tulee, pakkaa seurakunnan vahtimestari, joka Haapasaarella hoitaa myös lukkarin työt, mukaansa **Frans Lehtisen** maalaaman kauniin alttaritaulun. Kun saarelle tuli jokin aika sitten sähköt, kirkko jätettiin kuitenkin sähköistämättä ja lämmittämättä. Alttaritaulu säilyy sen vuoksi paremmin Kotkassa talven ajan palatakseen takaisin saarelle kesäkuun alussa.

Haapasaari, kunta ja seurakunta

Haapasaari, joka vuodesta 1974 on ollut osa Kotkan kaupunkia, oli aikaisemmin itsenäinen kunta. Aina vuoteen 1966 oli Haapasaarella oma seurakunta. Päivän väkiluvusta löytyy erilaisia tietoja, mutta yhteensä 28 ihmistä lienee kirjoilla saarella, ja yksi uudisasukaskin on tiedossa. Käytännössä ympärivuotinen asukasluku voidaan laskea yhden käden sormilla.

Merivartiostolla on asema Haapasaarella, jossa jopa armeija on läsnä jatkuvasti. Kauppa on auki ympäri vuoden, ja kesäaikaan vapaa-ajan asutus on merkittävää. Saari on perinteikäs kalastuspaikka 1600-luvulta lähtien. 1700-luvulla ankkuroi ruotsalainen laivasto Kylänlahden laguuniin, jossa on hyvin kapea sisääntuloväylä. Haapasaari sijaitsee uloimpana merellä Kotkan edustalla ja sitä ympäröi pienempien saarten muodostama saaristo. Etelässä alue rajoittuu Itäisen Suomenlahden kansallispuistoon, joka on perustettu vuonna 1982.

Teksti ja kuvat: THURE MALMBERG
Käännös: MARKO TOLJAMO

